



NBO-004-001201 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

CC - 3 : Education in Developing Indian Society

Faculty Code : 004

Subject Code : 001201

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.

વિભાગ - ૧

૧ નીચેના પ્રશ્નોમાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : ૨૦

(૧) પુરાણોની સંખ્યા કેટલી છે ?

- (A) ૧૦ (B) ૨
(C) ૧૬ (D) ૧૮

(૨) ગુજરાતનું કયું સમૂહ નૃત્ય વિખ્યાત છે ?

- (A) ભાંગડા (B) ધુમાલ
(C) ગરબા (D) કુચિપુડી

(૩) ગાંધીજી શિક્ષણ જગતને ક્યાં શિક્ષણની ભેટ આપી ?

- (A) શારીરિક (B) મૂલ્યલક્ષી
(C) કૃષિ (D) બુનિયાદી

(૪) વિવેકાનંદ શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે કઈ ભાષાને મહત્ત્વપૂર્ણ માનતા ?

- (A) સંસ્કૃત (B) હિન્દી
(C) માતૃભાષા (D) અંગ્રેજી

- (પ) સભ્યતા માટે અંગ્રેજી કયો શબ્દ વપરાય છે ?
- (A) Education (B) Culture
(C) Civilization (D) Civic
- (દ) સોક્રેટિસે કઈ પદ્ધતિ આપી ?
- (A) આગમન નિગમન (B) સંવાદ
(C) પ્રશ્નોત્તરી (D) બાળકેન્દ્રી
- (૭) ડૉ. રાધાકૃષ્ણા કયાં પંચના અધ્યક્ષ હતા ?
- (A) મુદલિયર (B) રાધાકૃષ્ણાન
(C) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચ (D) યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચ
- (૮) નિઃશસ્ત્રીકરણ એટલે શું ?
- (A) શસ્ત્રોનો વપરાશ બંધ કરવો. (B) શસ્ત્રો-લશ્કર ઘટાડવું
(C) શસ્ત્રો ઉત્પાદન બંધ કરવું (D) (A) અને (B) બંને
- (૯) રાષ્ટ્રીય એકતા માટે અવરોધક _____ છે.
- (A) શિક્ષણ (B) સંસ્કૃતિ
(C) બિનસાંપ્રદાયિકતા (D) ભાષાવાદ
- (૧૦) શૂન્યની શોધ કોણે કરી ?
- (A) ભારત (B) બ્રિટન
(C) જર્મની (D) અમેરિકા
- (૧૧) કઈ વિચારધારામાં બાળકો શિક્ષકો અને આદર્શોને મહત્ત્વ આપે છે ?
- (A) આદર્શવાદ (B) વ્યવહારવાદ
(C) પ્રકૃતિવાદ (D) વાસ્તવવાદ
- (૧૨) ગાંધીજીના 3H એટલે શું ?
- (A) Head, Heart and Hand
(B) Head, High and Hand
(C) Head, Human and Humuour
(D) Head, Heart and Human

- (૧૩) ક્યાં શિક્ષણને કુદરતી શિક્ષણ કહે છે ?
- (A) આદર્શવાદ (B) વ્યવહારવાદ
(C) પ્રકૃતિવાદ (D) વાસ્તવવાદ
- (૧૪) રામચરિત માનસની રચના કોણે કરી ?
- (A) દયારામ (B) તુલસીદાસ
(C) પ્રેમાનંદ (D) વાલ્મીકિ
- (૧૫) પ્રકૃતિવાદ કઈ શિસ્તની હિમાયત કરે છે ?
- (A) સ્વયં (B) પ્રભાવી
(C) કઠોર (D) એક પણ નહીં
- (૧૬) અંગ્રેજી શબ્દ Education કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યો હતો ?
- (A) ફ્રેંચ (B) સંસ્કૃત
(C) અરબી (D) લેટિન
- (૧૭) સંસ્કૃતિ કોના દ્વારા નિર્મિત હોય છે ?
- (A) માનવ (B) કુદરત
(C) પ્રાણી (D) કોઈ નહીં
- (૧૮) વેદની સંખ્યા કેટલી છે ?
- (A) ૨ (B) ૪
(C) ૬ (D) ૮
- (૧૯) સામાજિક પરીવર્તન માટે જવાબદાર
- (A) વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી (B) સામાજિક પરિવર્તકો
(C) ઔદ્યોગિકીકરણ (D) આ બધાજ
- (૨૦) લોકશાહી માટે અંગ્રેજીમાં પ્રચલિત શબ્દ.....
- (A) Autocracy (B) Mobocracy
(C) Democracy (D) Crowd

વિભાગ - ૨

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો સંક્ષિપ્તમાં લખો : ૬
- (૧.૧) ગાંધીજીની કેળવણીની વ્યાખ્યા સમજાવો.
(૧.૨) રાષ્ટ્રીય ઐક્ય એટલે શું ?
(૧.૩) શાંતિ માટેની કેળવણી નો અર્થ લખો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો આપો : ૧૫
- (૨.૧) કેળવણી પર અસર કરતાં ત્રણ પરિબલો લખો.
(૨.૨) ડૉ.રાધાકૃષ્ણ દ્વારા આપેલ અભ્યાસક્રમ નોંધો.
(૨.૩) ભારતીય બંધારણ અનુસાર શિક્ષણ સંબંધી કોઈ પણ ત્રણ કલમો નોંધો.
(૨.૪) વ્યવહારવાદની દ્રષ્ટિએ કેળવણીના ધ્યેયો અને પદ્ધતિ વિષે લખો.
(૨.૫) નિઃશસ્ત્રીકરણની જરૂરિયાત લખો.
(૨.૬) મૂલ્ય શિક્ષણ એટલે શું ? કોઈ એક અભિગમ જણાવો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિગતે ઉત્તર આપો : ૧૫
- (૩.૧) રાષ્ટ્રીય એકતાને જોડનારા પરિબલોની ચર્ચા કરો.
(૩.૨) લોકશાહીના આધારસ્તંભો જણાવો.
(૩.૩) કોઠારી કમિશને સૂચવેલ કેળવણીના ધ્યેયો લખો.
(૩.૪) બિન સંપ્રદાયિકતાનું મહત્ત્વ લખો.
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નો સવિસ્તર ઉત્તર લખો : ૭
- (૧) ભારતીય સાંસ્કૃતિક વારસો
(૨) લોકશાહી સંદર્ભે શાળાના વ્યક્તિગત અને સામાજિક ધ્યેયો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નો ઉત્તર સવિસ્તર આપો : ૭
- સામાજિક પરીવર્તન એટલે શું ? તેને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.